



# Ritueel misbruik

een uitgave van Stichting Alternatief Beraad

[www.alternatiefberaad.nl](http://www.alternatiefberaad.nl)

---

## Introductie

### Deze brochure: waarom? Waarvoor?

Stichting Alternatief Beraad wil met deze brochure meer bekendheid geven aan een problematiek, waarmee hulpverleners en andere professionals in hun werk te maken kunnen krijgen.

Het gaat om mensen die overlevende zijn van misbruik dat plaatsgevonden heeft of nog steeds plaatsvindt in satanische sekten. Tengevolge daarvan hebben zij meestal een dissociatieve identiteitsstoornis (DIS, een meervoudige persoonlijkheid) ontwikkeld. De verhalen van de betrokkenen zijn vaak schokkend en kunnen weerstand oproepen. Overlevenden worden niet altijd serieus genomen<sup>1)</sup>. Ook wordt regelmatig een verkeerde diagnose gesteld. De aanbevelingen van een werkgroep van het ministerie van Justitie in 1994 om nader onderzoek te doen naar deze materie zijn helaas door de overheid niet opgevolgd.

Het Alternatief Beraad, opgericht in 2005, doet wél onderzoek, omdat onbekendheid, onbegrip en ongeloof ten aanzien van deze vorm van misbruik (ook bij hulpverleners, medici en politie) nog groot is. Gepoogd wordt om middels onderzoeksresultaten erkenning voor overlevenden te bevorderen (zowel in de hulpverlening als in de maatschappij), om zo het taboe rondom ritueel misbruik te doorbreken. Deze brochure is daar een middel toe.

### Stichting Alternatief Beraad

Het Alternatief Beraad is een stichting, die onderzoek doet naar het bestaan van (satanisch) ritueel misbruik in Nederland. Het Beraad bestaat uit een bestuur en een werkgroep van therapeuten die ervaring hebben met de hulpverlening aan overlevenden van ritueel misbruik. Inmiddels heeft het Alternatief Beraad de ervaringen van 28 hulpverleners kunnen documenteren. Zij hebben te maken (gehad) met totaal ongeveer 100 cliënten die aangaven slachtoffer te zijn van ritueel misbruik. Er blijkt een opmerkelijke consistentie en overeenstemming te zijn in hun bevindingen.

## Wat is (satanisch) ritueel misbruik (SRA)?

### Het bestaan van sekten



In alle tijden en overal ter wereld wordt melding gemaakt van sekten. Sommige daarvan opereren openlijk en anderen werken vooral ondergronds. Van de laatste zijn satanische sekten een voorbeeld: zij eisen volledige geheimhouding van de sekteleiden en hun slachtoffers. Een kenmerk van veel satanische sekten is dat zij de christelijke geloofsleer, christelijke waarden, teksten en symbolen omkeren.

### Programmering

Veel sekten onderwerpen de sekteleiden aan een soort ‘hersenspoeling’ om hen te indoctrineren en afhankelijk te houden. In satanische sekten wordt een systematische vorm van ‘hersenspoeling’ toegepast welke we daarom liever programmering noemen. Op een zeer

1) Een aantal jaren geleden heeft in de media een controversie gewoed over het bestaan van ritueel misbruik. Met het verstommen van die discussie zijn echter de slachtoffers niet verdwenen. Wij zien deze in onze praktijk en proberen een goede behandeling te ontwikkelen en toegankelijk te maken. Deze brochure is daar een onderdeel van.

---

doordachte en berekenende wijze worden sterke pijn- en andere zintuiglijke prikkels gekoppeld aan bepaalde opdrachten of leerstellingen. Hierdoor wordt het bewustzijn van de slachtoffers in extreme mate gemanipuleerd. Het besef van een eigen wil wordt zodoende sterk verzwakt en hulp zoeken wordt sterk bemoeilijkt.

### **Korte beschrijving van SRA**

SRA is een zeer systematische en sadistische vorm van lichamelijke, seksuele en psychologische mishandeling van kinderen en volwassenen, veelal in zogenoemde satanische rituelen.

Vaak gaat ritueel misbruik gepaard met andere vormen van mishandeling, incest of verwaarlozing in de thuissituatie.

Een aantal door overlevenden genoemde ervaringen:

- angstaanjagende offerrituelen
- gebruik van symbolen zoals een omgekeerd kruis of pentagram
- gebruik van liederen en spreuken
- kinderprostitutie en misbruik van kinderen voor pornografische opnamen door zowel mannen als vrouwen
- vastgebonden, opgesloten en/of in snel tempo rondgedraaid worden
- getuige zijn van, gedwongen actieve deelname aan en zelf moeten ondergaan van lichamelijke mishandeling en marteling
- getuige zijn van en gedwongen deelname aan het mishandelen en doden van dieren
- herhaaldelijke bedreiging met de dood, verbaal en/of door het slachtoffer daadwerkelijk bijna dood te laten gaan (bijvoorbeeld korte tijd levend begraven)
- gedwongen druggebruik
- getuige zijn van en gedwongen deelname aan het offeren van (soms heel kleine) kinderen en volwassenen
- gedwongen zwangerschappen, gedwongen afstaan van de baby (al dan niet volgroeid) om te worden geofferd
- onthouding van slaap en voedsel
- gedwongen drinken van bloed
- achtervolgd of in de gaten gehouden worden
- psychische mishandeling, vernedering, hersenspoeling, onderdrukking, programmering, manipulatie



Hoewel menigeen dergelijke beschrijvingen te gruwelijk vindt om te kunnen geloven, gaat het hier om de werkelijkheid(sbeleving) van mensen, die - net als iedereen - respect en erkenning nodig hebben.

### **Enkele aanwijzingen voor (satanisch) ritueel misbruik**

Naast het vertellen van ervaringen zoals hierboven genoemd zijn aanwijzingen: Alle symptomen die wijzen op een ernstig trauma in het algemeen, samengevat als PTSS (posttraumatische stressstoornis), zoals nachtmerries, herbelevingen (het opnieuw beleven van een traumati-

---

sche ervaring alsof het nu gebeurt), automutilatie, suïcidaal gedrag, sociaal isolement of apathie.

Verschijselen die specifiek op ritueel misbruik zouden kunnen wijzen zijn onder andere: extreme, vaak ongewone, angsten en diepgaand wantrouwen, bijvoorbeeld jegens politie, artsen, therapeuten en geestelijken, evenals extreme angst voor of obsessie met bloed, voor bepaalde instrumenten van bijvoorbeeld artsen of gynaecologen of angstreacties bij bepaalde kleuren zoals rood en zwart.

Vaak is sprake van een dissociatieve identiteitsstoornis (DIS).

## Wat is DIS?

### Korte beschrijving van DIS

De meeste overlevenden van ritueel misbruik hebben een dissociatieve identiteitsstoornis ontwikkeld.

Iedereen heeft het vermogen om te dissociëren (mentaal en emotioneel uit een situatie

te stappen) en zichzelf daardoor te beschermen tegen overweldigende ervaringen. Bij extreme en langdurige traumatische ervaringen in combinatie met het ontbreken van geborgenheid en steun wordt er een sterk beroep gedaan op dit vermogen. Er kunnen zich deelpersoonlijkheden ontwikkelen die zich in het ernstigste geval, als de traumatisering al op zeer jonge leeftijd is begonnen, volledig afsplitsen. Deze toestand kan permanent worden.



De officiële criteria voor DIS volgens de DSM-IV (diagnostisch handboek voor de psychiatrie) zijn:

1. de aanwezigheid van twee of meer duidelijk te onderscheiden identiteiten of persoonlijkheidsdelen, die elk hun eigen manier hebben van denken over en omgaan met de omgeving en zichzelf.
2. tenminste twee van deze deelpersoonlijkheden nemen regelmatig de controle van het gedrag over.
3. er is een onvermogen om zich belangrijke persoonlijke informatie te herinneren, wat niet verklaard kan worden door vergeetachtigheid.
4. de stoornis is niet het gevolg van fysiologische effecten van drugs of alcohol, of van een medisch probleem. Bij kinderen: de symptomen kunnen niet verklaard worden door fantasiespel.

### Enkele aanwijzingen voor DIS

Meestal vertellen mensen niet zelf dat ze DIS hebben. Het kan opvallen dat zij zich op heel verschillende manieren kunnen presenteren, bijvoorbeeld met een verschillende stem, gezichtsuitdrukking, kledingstijl of handschrift. Het kan ook zijn dat er gaten in het geheugen lijken te zijn. Tijdens een gesprek kan de persoon in kwestie soms de lijn niet goed vasthouden. De tijdsbeleving kan verstoord lijken. Iemand kan chaotisch overkomen

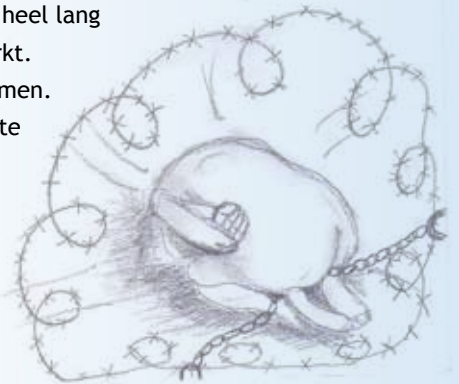
---

of zelf innerlijke chaos ervaren. Het sociale verkeer kan heel moeizaam verlopen. Er kan sprake zijn van: heftige en sterk wisselende emoties, extreme angsten, kinderlijk gedrag, uit het contact gaan, apathie, het eigen lichaam niet goed kunnen voelen, pijn niet voelen of kunnen aangeven.

Sommigen kunnen zich zo goed in de hand houden, dat het heel lang kan duren voor een van deze verschijnselen wordt opgemerkt.

Mensen kunnen dan extreem aangepast en beheerst overkomen.

De waarschijnlijkheid van DIS neemt uiteraard toe, naarmate er meer van deze verschijnselen voorkomen bij eenzelfde persoon.



Niet iedereen met DIS heeft ritueel misbruik meegeemaakt; DIS kan ook voorkomen als gevolg van andere ernstige traumatisering die op zeer jonge leeftijd is begonnen.

## Wat te doen?

### Wat te doen bij een vermoeden van SRA

Erkenning geeft de cliënt rust en vertrouwen en (vaak voor het eerst) de mogelijkheid tot een echt contact met een medemens. De innerlijke chaos kan geleidelijk enigszins geordend worden door de ervaringen samen door te spreken. Houd er rekening mee, dat de betrokkene kan terugschrikken en zich heen en weer beweegt tussen het vertellen van ervaringen en het bagatelliseren of ontkennen daarvan.

Een open en tegelijkertijd ondersteunende houding is essentieel. Luister vooral en stel vragen op een open wijze. Oefen op geen enkele wijze druk uit (bijvoorbeeld om aangifte te doen). Houd helder dat de verantwoordelijkheid van keuzes bij de betrokkene is en blijft.

Het is goed om concrete ondersteuning te bieden voor het omgaan met het dagelijkse leven als dat nodig en mogelijk is.

Respecteer dat het soms voor de ander veiliger voelt om de sekte te volgen in plaats van te verlaten. Houd voor ogen dat betrokkene en/of zijn/haar dierbaren nog ernstig onder druk kunnen staan.

Zorg goed voor uzelf en zoek advies en ondersteuning (binnen de grenzen en mogelijkheden van het beroepsgeheim). Verwijs waar wenselijk en mogelijk door naar een ervaren hulpverlener.

### Enkele reële situaties waar u als professional mee te maken kunt krijgen

Het kan zijn dat het contact met de sekte tot het verleden behoort.

Geregeld blijkt er echter nog contact te zijn, houd daar dus rekening mee! Het kan dan ook gebeuren dat de betrokkene u op een gegeven moment waarschuwt dat u gevaar kan lopen.

Zorg in dat geval voor ondersteuning in uw beroepsgroep.

De persoonlijke ervaringen waarvan melding wordt gemaakt, kunnen steeds gruwelijker worden en wellicht steeds onwaarschijnlijker in de beleving van de hulpverlener.

---

## Waarheidsgehalte

In de loop van de geschiedenis werden overlevenden van ernstig misbruik vaak niet geloofd, terwijl later bleek dat zij wel degelijk de waarheid spraken. Zo wordt pas sinds enkele decennia onder ogen gezien, hoe veelvuldig incest voorkomt. Ook komen met enige regelmaat extreme gebeurtenissen boven water, die niemand voor mogelijk hield, zoals een dochter, die jarenlang gevangen gehouden werd in een kelder in een gewoon huis in een gewone straat en ondertussen meerdere kinderen van haar eigen vader ter wereld bracht.

Het onder ogen zien dat wij mensen tot gruwelijke daden in staat zijn, én het ontkennen daarvan, is van alle tijden en plaatsen.

Het is dus belangrijk om niet te snel te oordelen over het waarheidsgehalte van wat u verteld wordt. Alleen wanneer we onder ogen zien en erkennen dat mensen tot dergelijke daden in staat zijn, kan aan betrokkenen recht worden gedaan en kan hun de juiste hulp geboden worden.

Door het ondergrondse karakter van satanische sektes en door de programmering is het voor overlevenden vrijwel onmogelijk om te bewijzen dat wat zij ervaren hebben, daadwerkelijk heeft plaatsgevonden. Daarnaast kunnen meestal niet alle persoonlijkheidsdelen van een overlevende onderscheid maken tussen verleden en heden, tussen herbeleving en de huidige werkelijkheid. Ook kunnen overlevenden in hun geest gebeurtenissen ervaren die niet feitelijk hebben plaatsgevonden, maar wel hadden kunnen of nog zouden kunnen plaatsvinden gezien hun eerdere ervaringen. Voor een overlevende is zowel een herbeleving als het ervaren van iets dat zou kunnen gebeuren, een reële ervaring in het hier en nu. Hierdoor kan de hulpverlener een vertekende indruk krijgen van wat er aan de hand is.

Vaak stagneert het contact als het gesprek over waarheidsgehalte of bewijzen gaat. Het uitgangspunt dient te zijn dat hetgeen de cliënt vertelt zijn of haar waarheid is, die in ieder geval op essentiële punten feitelijk waar kan zijn. Dit is niet hetzelfde als alles wat wordt verteld voor waar aannemen.

Belangrijk is, om de ander vanuit een open houding serieus te nemen en erkenning en vertrouwen te geven. Pas dan kan hulp, in welke vorm dan ook, effect hebben. En dat is van belang, omdat het doorgaans gaat om mensen die ernstig lijden.

## Meer informatie

Op [www.alternatiefberaad.nl](http://www.alternatiefberaad.nl) vindt u een verantwoording van de wijze van onderzoek van het Alternatief Beraad en een verslag van de bevindingen. Ook vindt u meer informatie over de Stichting, zoals de doelstelling, de medewerkers en literatuurverwijzingen.

De tekeningen in deze brochure zijn gemaakt door overlevenden van ritueel misbruik.